

Гарачае прывітанне XVIII з'езду партыі Леніна — Сталіна!

З'ЕЗД ПАБЕДАНОСНАГА
ШЭСТВІЯ К КОМУНІЗМУ

Усе мыслі, усе пачуцці любві і радасці нічаслівага савецкага народа накіраваны к сэрцу радзімы — к цудоўнай чырвонай сталіцы Маскве. Там у зораносным Крэмлі адбываецца гістарычны з'езд слаўнай партыі Леніна—Сталіна, там з усёй сілай прагучэлі мудрыя і геніяльныя словы вялікага чалавека нашай эпохі, пашага дарагога і любімага таварыша Сталіна.

XVIII з'езд мае вялікае гістарычнае значэнне для нашай партыі, для савецкага народа, для міжнароднага камуністычнага руху. Яго рашэнні будуць праграмай далейшай барацьбы за таржаство камунізма.

У рэзультате паспяховага выканання плана другой сталінскай пяцігодкі ў нашай краіне ў асноўным ажыццяўлена першая фаза камунізма — сацыялізм.

За пяць год, прайшоўшых з часу XVII з'езда партыі, у гісторыю нашай радзімы ўнісана многа залатых старонак велічных перамог і гераізма.

У корані пераўтварыліся эканоміка, быт і культура нашай краіны. Пад кіраўніцтвам большэвіцкай партыі створана радаснае, сонечнае жыццё народаў квітнеючай краіны Советаў.

Рабочыя, сяляне, інтэлігенцыя — адзіны, дружны савецкі народ моцна згуртаван вакол роднай партыі большэвікоў, вакол геніяльнага зодчага сацыялізма таварыша Сталіна.

Нашы слаўныя перамогі заваёваны пад кіраўніцтвам большэвіцкай партыі, пад непасрэдным вадзіцельствам мудрага капітана дзяржаўнага карабля таварыша Сталіна. Яны заваёваны ў жорсткай барацьбе з трацкіска-бухарыцкімі наймітамі фашызма. Раздавіўшы фашысцкую гадзіну, савецкі народ стаў яшчэ больш згуртаваным, больш магутным.

Народ і камунізм у нашай краіне зліліся ў адну непераможную сілу, якой не

страшны ніякія ворагі, ніякія проіскі капіталістычнага свету.

XVIII з'езд большэвіцкай партыі яшчэ раз паказвае ўсёму свету магутны росквіт сацыялістычнай радзімы пад сонцам Сталінскай Канстытуцыі. Ён яшчэ ярчэй акрэсліць шлях нашага паводнаснага шэствія к камунізму.

Працоўныя нашай краіны сустрэлі з'езд з агромнай радасцю, новым уздымам сацыялістычнага спаборніцтва, новымі надарункамі сваёй маперы-радзімы.

Студэнты, навуковыя работнікі і адміністрацыйна-тэхнічны персанал універсітэта адзначаюць XVIII з'езд партыі новымі дасягненнямі ў вучобе, абароннай рабоце, фізкультуры і г. д. Універсітэцкія калектывы папоўнілі свае рады новымі выдатнікамі вучобы, кулямётчыкамі, гранатамётчыкамі, стралкамі.

Камуніст Кавхута (студ. V курса геафака) стаў выдатнікам вучобы. Зараз ён рытуе даклад для навукова-даследчага гуртка.

Студэнткі тт. Грэчыц і Раманцова (біяфак) выдатна авалодалі стапкавым кулямётам. Дацэнт Пахімоўская з'яўляецца лепшым плаўцом. Студэнтка гістфака тав. Рудава ў падарунак з'езду надрыхтавала 10 варашылаўскіх стралкоў.

Задача нашых партыйнай і грамадскіх арганізацый састаіць у тым, каб яшчэ больш разгарнуць сацыялістычнае спаборніцтва сярод студэнтаў і навуковых работнікаў, глыбока вывучыць матэрыялы XVIII з'езда ВКП(б).

Выдатнай вучобай, высокімі паказчыкамі грамадскай работы адкажам на рашэнні XVIII з'езда нашай партыі.

Няхай жыве XVIII з'езд партыі Леніна—Сталіна!

Няхай жыве геній усяго працоўнага чалавецтва, наш бацька і правадыр таварыш Сталін!

НАШЫ ПАДАРУНКИ З'ЕЗДУ ПЕРАМОЖЦАЎ

У ГОНАР З'ЕЗДА

Разам з усімі працоўнымі нашай краіны студэнты біялагічнага факультэта ўключыліся ў спаборніцтва імя XVIII з'езда ВКП(б). Яны ўзялі на сябе абавязальствы вучыцца на выдатна і добра авалодаць абароннай справай. Свае абавязальствы студэнты выканалі.

Так, студэнтка, комсамолка V курса Скобелева скончыла планерную школу. Зараз яна рытуецца да здачы норм на значок ГСА II ст. Студ. гэтага-ж курса Раманцова і студ. III курса Грэчыц скончылі гурток станкавых кулямётчыкаў. Зараз тав. Раманцова разам з другімі

студэнтамі факультэта займаецца ў аўташколе. Студ. IV курса Сцепаценка займаецца у гуртку станкавых кулямётчыкаў і рытуецца да здачы норм на значок ГСО II ст. Да здачы норм ГСА II ст. рытуецца і студ. IV курса Шэбека, якая займаецца таксама і ў аўташколе. Усе гэтыя таварышы ўзялі на сябе абавязальствы здаць усе экзамены ў веснавую экзаменацыйную сесію на «выдатна».

Такімі падарункамі нашы студэнты сустракаюць XVIII з'езд Усесаюзнай Камуністычнай партыі большэвікоў — з'езд пераможнага сацыялізма. КУДРАВЕЦ.

НОВЫЯ НАВУКОВЫЯ РАБОТЫ

З вялікай радасцю і натхненнем сустрэлі адкрыццё XVIII з'езда нашай партыі навуковыя работнікі універсітэта. Яны ўключыліся ў прадз'ездаўскае спаборніцтва, узяўшы рад канкрэтных абавязальстваў.

Навуковыя работнікі прынеслі каштоўныя падарункі маперы-радзімы — свае новыя навуковыя работы. Праф. Дзенісаў скон-

чыў напісанне работы «Балоты БССР». Праф. Годнеў напісаў работу «Аб уплыве светавога рэжыма на накапленне пігментаў».

Навуковыя работнікі па сапраўднаму ўзяліся за вывучэнне «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)».

ШКЛЯР.

АБАРОННЫЯ ПАДАРУНКИ

У гонар XVIII з'езда нашай роднай большэвіцкай партыі комсамольцы фізмата падрыхтавалі свае абаронныя падарункі.

Інструктар ПШХА комсамалец тав. Пантусевіч падрыхтаваў 37 значкістаў ПШХА I ст. Комсамалец тав. Фінкін падрыхтаваў 32 значкістаў ПШХА I ст. Тав. Карпіловіч даў нормы на значок «ВС» II ст.,

атрымаў званне матацыкліста і кулямётчыка.

Комсамольцы фізмата абавязаліся глыбока вывучыць рашэнні XVIII з'езда ВКП(б), павысіць якасць вучобы і абароннай работы, каб быць заўсёды гатовымі к барацьбе за вялікую справу Леніна — Сталіна. ЮДЗІЕЛЬ.

РАСШЫРЫЦЬ ПРАПАГАНДУ ІДЭЙ МАРКСІЗМА-ЛЕНІНІЗМА

ДОБРЫЯ ЛЕКЦЫІ

Увядзенне курса «Асноў марксізма-ленінізма» — агромная падзея ў жыцці савецкага студэнцтва. Нам, як будучаму атраду новай савецкай інтэлігенцыі, асабліва неабходны глыбокія веды гісторыі нашай слаўнай большэвіцкай партыі, гісторыі барацьбы і перамог.

Вось чаму з самай вялікай сур'езнасцю наша студэнцтва ўзялося за вывучэнне гэтага прадмета.

Студэнтка ДВОСКІНА (I к.) кажа: «Я захапляюся лекцыямі тав. Чымбурга, яны мне даюць вялікую карысць, ад іх я атрымоўваю глыбока-навуковыя матэрыялы. Адчуваецца сур'езная падрыхтоўка к лекцыям тав. Чымбурга».

— Адчуваецца, што дацэнт Чымбург на лекцыі прыходзіць падрыхтаваным. Ён быў у зімовыя каникулы ў Маскве ў музеі Леніна, дзе безумоўна атрымаў многа ценнага навуковага матэрыяла. Гэта яму дае магчымасць даваць больш фактаў і ілюстрацый, — гаворыць Чарняўскі (студ. III к.).

Але для таго, каб вывучыць і разабрацца ў гісторыі большэвіцкай партыі, мала праслухаць лекцыі. Неабходна ўпарта і штодзённа працаваць над падручнікам, над працамі класікаў марксізма, не чакаючы экзамена. У гэтым пытанні выдучае месца павінны заняць камуністы і комсамольцы.

П. КУХАРОНАК.

ГЛЫБОКА ВЫВУЧАЦЬ ГІСТОРЫЮ ВКП(б)

Сістэматычнае і глыбокае вывучэнне гісторыі нашай партыі я пачала з дня выхада ў свет «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)».

Па кожнай прачытанай главе падручніка я састаўляю канспект. Зараз заканчваю прапрацоўку IV главы.

У сваёй рабоце пад «Кароткім курсам гісторыі ВКП(б)» я карыстаюся працамі

Леніна і Сталіна. Распрацавала кнігу Леніна «Что делать?» і заканчваю прапрацоўку работы Леніна «Две тактики социал-демократии в демократической революции».

Я ўважліва сачу за работай XVIII з'езда партыі Леніна — Сталіна. Усе матэрыялы з'езда глыбока вывучу.

В. ВАЛЬКОВІЧ.

ПАЛЕПШЫЦЬ РАБОТУ МОПРАЎСКОЙ АРГАНІЗАЦЫІ

Да дня 68 гадавіны Парыжскай Бомбы і дня МОПРА арганізацыі МОПРА нашага ўніверсітэта мае некаторыя поспехі. У арганізацыі налічваецца 1120 членаў МОПРА. Мопраўскія актыўныя праводзяць збор сродкаў у дапамогу дзецям рэспубліканскай Іспаніі і геранічнага кітайскага народа. Сярод студэнтаў і навуковых работнікаў сабраны 3123 руб.

Але гэта яшчэ не гаворыць аб добрай пастаноўцы работы. У нашай арганізацыі маецца рад прабелаў і недахопаў. Зусім незадавальняюча пастаўлена інтэрнацыянальна-масавая работа сярод членаў МОПРА і студэнтаў. Не налажана сістэматычная сувязь з замежнымі парт. з'явамі. Дрэнна і нерегулярна афармляюцца мопраўскія дошкі.

Арганізацыя яшчэ не дабілася поўнага ахвата студэнтаў членам МОПРА. Мопраўскі арганізатар I курса хіміка Карыкова не праводзіць сярод студэнтаў свайго курса работы па ўважэнню іх у рады МОПРА. У выніку адсутнасці работы з 33 студэнтаў толькі 10 з'яўляюцца членамі МОПРА. Аналагічнае становішча на II курсе гэтага факультэта, дзе адказ-

ныя за мопраўскую работу Галубіцкая і Дземашкевіч.

Тав. Элькінд, мопраўскі арганізатар на IV курсе гістафа, не сабраў на працягу 1938 г. і першага квартала 1939 г. ні адной капейкі членскіх узносаў. Такія аб'яжавыя адносіны Элькінда да важнейшай справы прывялі да запущанасці мопраўскай работы на гэтым курсе. Комсорг і профорг курса бліжэйшаму наглядаюць за бяздзейнасцю Элькінда. Не збіраў членскіх узносаў на працягу мінулага года тав. Грыневіч. Казначэй бюро МОПРА тав. Хазац заблытаў вучот паступлення грошай ад факультэта, няздольны трымаць у кішэні маркі і сабраныя грошы.

Зараз абноўлен састаў бюро мопраўскай арганізацыі. Да кіраўніцтва прыйшлі новыя людзі, поўныя жадання праводзіць такую пачэсную работу (Камінская, Чорткова, Шпілеўская і др.). Пры кіраўніцтве і дапамозе з боку партыйнай, комсамольскай і профсаюзнай арганізацыі арганізацыя МОПРА нашага ўніверсітэта добра паставіць сваю работу.

ЮДЗІН.
Старшыня бюро МОПРА БДУ.

Самачынства Пьянкова

Рашэнне партыі і ўрада аб умацаванні працоўнай дысцыпліны дэкан гістарычнага факультэта т. Пьянкоў зразумеў па свому. Замест таго, каб строга кіраваць гэтым рашэннем у сваёй практычнай рабоце, ён сваімі дзеяннямі штучна стварае праглыты студэнтаў.

10 сакавіка на лекцыю гісторыі народаў СССР на I курсе гістафа тав. Пьянкоў прыйшоў за некалькі мінут да звонка. Зайшоўшы ў аўдыторыю, ён зачынуў за сабою на замок дзверы і пачаў чытаць лекцыю. Калі раздаўся званок на лекцыю група студэнтаў застукалі ў

дзверы. Але дарэмна. Ніякая малбачка ў тав. Пьянкова не дапамагла. «Строгий блюститель» закона не дапусціў іх на лекцыю.

За тое сам Пьянкоў пайшоў з гэтай лекцыі за 6 мінут да звонка. Бачыце, «ўдзяжыся» з матэрыялам за 44 мінуты. Такое «датэрміновае» сканчэнне лекцыі — частая з'ява ў тав. Пьянкова. Над рознымі новадамі ён паводаў ён ухітраецца ўрэзваць па 3—5 мінут лекцыйнага часу.

Паўстае законнае пытанне: хто даў права тав. Пьянкову зольваць савецкім законам?

ПЕРШАНУРСНІН.

Не цікавяцца інтэрнатам

Камендант інтэрната па Студэнцкай № 54 тав. Балашоў не звяртае ніякай увагі на патрэбы студэнтаў і ўказанні студсуда. Ён не прымае ніякіх захадаў да налажвання паратку ў інтэрнаце. Над краваткамі, на шкафах і ў кутках захаваўся грязь і павуцінне яшчэ ад мінулага года. З 10 гадзін вечара ніколі не бывае чаю.

Не лепш абстаць справа і з асвятлен-

нем. У дні, калі няма электрычнасці ў інтэрнаце пануе цемра. Карасін камендант прыносіць тады, калі бывае электрасвет. «Вы-ж фізкультурнікі, гадоў не паламаеце» — адказвае камендант студэнтам, якія скардзяцца на цемрату.

Аб непарадках у інтэрнаце добра ведае заг. гаспадарчай часткі тав. Салавей, але чамусьці ніякіх мер не прымае да іх знішчэння.

ГЕОГРАФ.

МАЛЕНЬКІ ФЕЛЬТОН

НАЧАЛЬСТВА НЕ ЧАПАНЬ

У сваёй заіснай кніжцы сакратар бюро комсамольскай арганізацыі гістафа тав. Чарняўскі зрабіў адзнаку: «Вызваць на бюро сакратара дэканата гістафа тав. Ушкова за тое, што ён зняў стывендыю з члена бюро тав. Райхліна».

З якога гэта часу сакратар дэканата выступае ў ролі дырэктара? Па асабістай просьбе тав. Райхліна Чарняўскі вызывае Ушкова без ведама комсорга і комсамольцаў III курса, без ведама членаў бюро. У папэмках па збітай спецыцы выводзяць чалавека на «святло».

Адбываецца паседжанне бюро. — Ушкоў ёсьць, — строга крыкнуў Чарняўскі.

— Ёсьць, таварыш сакратар, — алкасаў Ушкоў.

— Раскажы-ка таварыш Ушкоў, якія прычыны пабудзілі цябе сказаць, каб Райхліну знялі стывендыю, калі пры гэтым ты ведаў, што ён з'яўляецца членам комсамольскага бюро, фізкультурнікам і наогула...

— Я добра ўсё гэта ведаў, таварыш сакратар, нават і тое, што ты яго асабісты абаронца. Але-ж я, як і ўсе, маю права гаварыць. А сказаў проста: Райхліну трэба зняць стывендыю, бо яна яму не натрабна. Восі ўсё.

Члены бюро сядзелі як абсыпаныя жам. Не ведалі ў чым-жа справа і за што, уласна кажучы, чалавека вызвалі на бюро.

Таварышы Чарняўскі і Райхлін, перабываючы адзін другога, пачалі «спрабавываць» Ушкова.

Пасля доўгай салаўінай несні ўсхваляваны сакратар выносіць рашэнне:

— На першы раз папярэджанне тав. Ушкова за тое, што ён любіць гаварыць і за тое, што выступіў супроць члена бюро тав. Райхліна.

Не так даўно тав. Чарняўскі без усякай прычыны зрабіў 4 часы праглыты. Гэтым пытаннем займаўся комсамольскі сход III курса гістафа і вынес рашэнне: «Адзначыць, што тав. Чарняўскі зрабіў праглыт без прычыны, але, улічваючы яго перажыванні і глыбокі жаль аб сваім праглыце, проста папярэджанне і ні ў якім разе не запісваць у пратакол».

Папярэджанні слаба, без болю. Што-ж рабіць — усё начальства.

Е. І.

Студэнты-выдатнікі II н. гістафа тт. Сома і Арцюшкевіч.

КОРАТКА

16 студэнтаў фізмата атрымалі права вадзіцеляў аўтамашыны.

У гонар XVIII з'езда ВКП(б) сярод жанчын-шафераў гор. Менска быў арганізаван аўтапрабег Менск—Смалявічы—Менск. Першае месца ў гэтым прабегу сярод шафераў-любительніц заняла студэнтка IV курса гістафа БДУ тав. Паліцкая.

На хімікаў і фізмаце праведзены комсамольска-маладзёжныя вечары самаздзейнасці, прысвечаныя XVIII з'езду партыі Леніна — Сталіна.

Пры БДУ (біялагічны корпус) пачаў прапавяць кніжны кіёск, у якім можна набыць мастацкую літаратуру і падручнікі.

ПАПРАЎКА

У мінулым нумары пашай газеты за 3 сакавіка ў заметцы «Мае абавязальствы» дапушчала памылка ў назве работы Леніна. Трэба чытаць «Что такое «друзья народа» и как они воюют против социал-демократов».

РОЛЬ ЛІЧНАСЦІ У ГІСТОРЫІ

(ПРАЦЯГ)

Выдатныя, ці вялікія лічнасці, немінуча паяўляюцца там і тады, дзе і калі грамадскі рух адчувае ў іх патрэбу. Калі ёсць патрэба ў выдатнай лічнасці, грамадства яе абавязкова знаходзіць. Несумненна, што ў паяўленні вялікіх лічнасцей граюць ролю як прыродныя якасці, так і умовы выхавання. «Калі-б Напалеон замест свайго ваеннага генія ўладаў музыкальным дараваннем Бетховена, дык ён вядома не зрабіўся-б імператарам» (Шлеханаў).

Але усё-ж рашаючым фактарам у паяўленні выдатных лічнасцей з'яўляюцца грамадскія ўмовы развіцця іх талентаў, іх вылучэнне ў якасці герояў.

Шлеханаў указвае, што той-жа Напалеон памёр-бы мала вядомым генералам, ці палкоўнікам Буонапарта, калі-б стары рэжым праіснаваў у Францыі лішнія 75 год. Ці скажам Стыханаў застаўся-б нікому невядомым, калі-б у нашым краіне працягвалі існаваць старыя парадкі. Толькі ва ўмовах перамога сацыяльнага змагання з'явіцца героі — Стыханаў, Дземчанка, Чкалаў і іншыя.

Лічнасць у гісторыі бывае толькі тады вялікай, калі яна дзейнічае ў адпаведнасці з законам эканамічнага і палітычнага развіцця, калі яна правільна выражае патрэбы перадавога класа і вядзе яго па шляху вырашэння задач, пастаўленых гістарычным ходам на парадак дня.

Выдатныя лічнасці могуць ператварыцца ў нуль, калі яны пачынаюць супрацьстаўляць свае ідэі і жаданні законам эканамічнага і палітычнага развіцця і патрэбам перадавога класа, могуць папаць у становішча неўдачнікаў Дон-К.хотаў, вазамніўшых сябе «дзеячамі» гісторыі.

Да ліку такіх няўдачнікаў, Дон-Кихотаў, вазамніўшых сябе «дзеячамі» гісторыі належыць народнікі.

Не ведаючы і не разумеючы законаў эканамічнага і палітычнага развіцця грамадства, народнікі развівалі суб'ектыўна-ідэалістычную тэорыю аб тым, што гісторыю робяць не класы і не барацьба класаў, а толькі выдатны аэтан, якая завецца «крытычна-мыслячай лічнасцю». На іх поглядзе «крытычна-мыслячая лічнасць» на сваім прызвалу можа змяняць ход гісторыі, прыдаць гісторыі іншы кірунак. Маса, народ, класы, ці як яны пагадзіва называлі «талпа» прадастаўляюць пасіўны матэрыял, нявольнымі на да якіх творчых дзеянняў. Маса — гэта сырая гліна, з якой «крытычна-мыслячая лічнасць» можа лепіць, што ёй угодна. З гэтай суб'ектыўна-ідэалістычнай тэорыяй выпякала таятка індывідуальнага тэора, сугуова варажыя гістарычным задачам пралетарыята, справе стварэння масавай палітычнай партыі рабочага класа.

«Іакуль існуюць «героі», уяўляючыя што ім дастаткова прасвясціць свае уласныя галовы, каб павесці «талпу» усюды, куды ім угодна, каб лепіць з яе як з гліны усё, што ім уздумаецца, — парства разума застаецца прыгожай фразай, олагароднай марай. Іно начне прыблжжацца да нас семімільнымі крокамі толькі тады, калі сама «талпа» стане героем гістарычнага дзеяння і калі ў ёй, у гэтай серай «талпе», разз'яўцца адпаведна гэтаму самасазнанне». (Шлеханаў).

Гэта парства разума ахыпавілася ў нашай краіне, дзе сам народ пад кіраўніцтвам ВКП(б) стаў героем гістарычнага дзеяння, высунуў тысячы герояў, якія аздаюць свае таленты і зольнасці на блага нашай радзімы.

Гісторыя нашай партыі, гісторыя нашай краіны наказвае, што ні героі ро-

бяць гісторыю, а гісторыя робіць герояў. Не героі ствараюць народ, а народ стварае сваіх герояў і рухае гісторыю наперад.

З гэтага палажэння не вынікае адмаўленне ці прыніжэнне ролі лічнасці ў гісторыі. Выдатныя лічнасці, героі могуць іграць суб'ектыўную ролю ў гісторыі толькі настолькі, наколькі яны правільна разумеюць законы грамадскага развіцця і ведаюць, як іх змяняць к лепшаму. Вялікі чалавек тым і вядомы, што ён разумее глыбей іншых і ідзе далей іншых у вырашэнні задач пастаўленых самім ходам грамадскага развіцця. Вялікія лічнасці прыдаюць руху свае асабіствы, садзейнічаюць, паскараюць ці тармазяць ход гістарычнага развіцця, але яны не могуць змяняць ход гістарычнага развіцця, яго законаў, не могуць прыдаць гісторыі іншага кірунку, які вызначаецца становішчам вытворчых сіл і характарам вытворчых адносін.

Шлеханаў, выкладаючы марксісцкае вучэнне аб ролі лічнасці ў гісторыі іша, што вялікі чалавек тым і вялікі, што ён бачыць далей іншых і хоча мацней іншых у вырашэнні пастаўленых задач.

Такія вялікія лічнасці з'яўляюцца Маркс, Энгельс, Ленін і Сталін. Іны былі пачынальнікамі. Іны не толькі бачылі далей усіх, але хацелі мацней усіх у вырашэнні задач пастаўленых самім ходам гістарычнага развіцця. Маркс—Энгельс—Ленін—Сталін адкрылі законы грамадскага развіцця, узброілі рабочы клас перадавой рэвалюцыйнай тэорыяй. Можна было-б прывесці многа прыкладаў, якія паказваюць ролю настаўнікаў пралетарыята ў гісторыі. Дастаньта ўкажаць на вядомыя аперэскае тэзісы Леніна, каб пераканацца ў той выключнай ролі, якую іграў Ленін у справе падрыхтоўкі і перамогі вялікай Окцябрскай сацыялістычнай рэвалюцыі ў нашай краіне. Успомнім лозунгі тэарыяна Сталіна аб індустрыялізацыі краіны, калектывізацыі

сельскай гаспадары і ліквідацыі кулацтва як класа на базе супольнай калектывізацыі. Усе гэтыя лозунгі свецляць аб выключнай ролі правядоўраў нашай партыі ў барацьбе за пабудову новага грамадскага ладу.

Сіла выдатных людзей велізарна. Іны сказваюць вялікі ўплыў на ход гістарычных з'яў. Але гэтая сіла дзейнічае да тых пор, покуль выдатная лічнасць выконвае тую ролю, якая перад ёй пастаўлена грамадствам, народам, класам, покуль яна выражае патрэбы перадавога класа грамадства.

Толькі большэвіцкая партыя і яе тварцы Ленін і Сталін былі заўсёды звязаны з масай, з народам. У гэтым сіла і магутнасць нашай партыі і яе правядоўраў.

Марксізм-ленінізм, ведучы барацьбу з пароднікамі, таксама падверг рэзкай крытыцы погляды «легальных марксістаў», якія сцвярджалі, што людзі наогул не здольны ўздзейнічаць на ход гістарычных падзей, а з'яўляюцца пасіўнымі назіральнікамі гэтых падзей. На іх думцы, гістарычная неабходнасць ажыццяўлення сама па сабе, паміма людзей. Гэты пункт погляду адмаўляе ролю лічнасці ў гісторыі. Гістарычныя законы, хаця і ляжаць у аснове дзейнасці людзей, у сваю чаргу з'яўляюцца вынікам дзеянняў людзей, мас, класаў і іх барацьбы.

Фашысцкія мракабесы нахшталт Гітлера вазамніўшыя сябе «дзеяцелямі» гісторыі думалі, што ад іх волі залежыць лёс гісторыі, яе законы, змяненне «рунку» ў гісторыі. Нікія Гітлеры, Ванбалы не зольны прыдаць гісторыі іншага кірунку, павянуць кола гісторыі назад. Унутраная логіка грамадскага развіцця, сапраўдны тварец гісторыі, германскі народ змяне усіх гэтых гітлераў, вазамніўшых сябе «дзеяцелямі» гісторыі туды, «куды гісторыя ў не так аддаленым будучым адправіць мабыць і само капіталістычнае грамадства» (Молатаў).

Дац. ЧЫМБУРГ.